Til: Klima- og miljødepartementet

Bergen, 16. oktober 2026

Fra: Lerøy Seafood Group ASA

Sak: 26/4470 – Innspill stortingsmelding villaks

Lerøy Seafood Group ASA viser til departementets anmodning om innspill til stortingsmeldingen om villaks, og om hvilke tiltak som kan gjennomføres for å bedre tilstanden for villaks, sjøørret og sjørøye.

Lerøy er opptatt av å bevare livskraftige villaksbestander fordi villaksen er en viktig del av naturmangfoldet og økosystemene i norske elver, fjorder og hav. Som en stor aktør innen havbruk har vi et ansvar for å redusere vår miljøpåvirkning og det er samtidig viktig for oss at villaksen forvaltes på en kunnskapsbasert og helhetlig måte for kommende generasjoner. Nettopp derfor er vi bekymret for kunnskapsgrunnlaget som brukes for å ta vare på villaksen.

Tidslinje over villaksens livsløp, og påvirkningsfaktorer:

Elvefasen (2-4 år):

- Gyrodactylus salaris (hudparasitt)
- Avløps- og kloakkutslipp
- Vassdragsreguleringer
- Sur nedbør
- Grusgraving og forurensing av grus
- Vannkvalitet
- Bergverk og gruvepåvirkning
- Infeksjon og sykdom
- Predasjon
- Beskatning
- Landbruks forurensing
- Pukkellaks og andre fremmende arter
- Rømt laks
- Klimaendringer
- Avrenning fra salting av veier
- Catch and release
- Nedbørs og vannføringsvariasjoner

Utvandringsfasen (2-20 dager)

- Lakselus
- Predasjon fra torsk og sjøørret

Havfasen (1- 4 år):

- Endrede havstrømmer
- Temperaturforhold
- Pukkellaks og andre fremmede arter
- Klimaendringer
- Infeksjon og sykdom
- Predasjon
- Beskatning
- Bifangst i fiskeri

Yellow - Business use

Til nå har det vært stor oppmerksomhet om tiltak som kan redusere påvirkningen på villaks i de dagene smolten vandrer fra elven og ut i havet. Som figuren over viser, er denne perioden svært kort sammenlignet med den lange tiden laksen oppholder seg i elven og senere i havet. Det er viktig å se påvirkningsfaktorene gjennom hele livssyklusen i sammenheng.

Det er nå streng regulering av havbruksnæringen som et tiltak for å redusere negativ påvirkning i utvandringsfasen. (utslipp av lakselus) At bildet er mer sammensatt enn det disse reguleringene legger til grunn, understøttes av utviklingen i bestandene. Tilbakegangen har skjedd på samme måte i områder uten havbruksvirksomhet som i områder med havbruksvirksomhet, også om man ser utenfor Norge.

Store svingninger, som f.eks det manglende innsiget av storlaks i 2024, opptrer i like stor grad i land og områder helt uten havbruk. Elver som ligger i områder helt uten havbruk har samme tilbakegang i fangst som de som ligger i områder med stor havbruksaktivitet, f.eks Numedalslågen og Tanavassdraget. Habitattiltak og fjerning av vandringshindre i elv har hatt god effekt i elver som Nausta og Stjørdalsvassdraget, og er eksempler på tiltak i den lange perioden laksen oppholder seg i elv.

Det er derfor helt avgjørende at det i Stortingsmeldingen fokuseres på den relative påvirkningen fra de ulike faktorene i de ulike fasene av villaksens liv. Alle villaksens påvirkningsfaktorer må belyses, identifiseres og overvåkes for å finne den relative påvirkningen. Det må også avklares hvordan villaksens påvirkningsfaktorer skal overvåkes fremover for å kunne identifisere den faktiske og relative påvirkning alle faktorene. Kun da kan det settes inn tiltak der gevinsten for villaksen er størst.

Lerøy regner med at alle som er opptatt av å sikre livskraftige villaksstammer er enige i nødvendigheten av en slik innretning på Stortingsmeldingen.

Lerøy bidrar gjerne med ytterligere informasjon i det videre arbeidet.

Kontakt

Aina Valland
Head of Communication and Public Affairs, Lerøy Seafood Group
Telefon: 971 45 777
E-post: aina.valland@leroy.no

Yellow - Business use